

Helsingin

Fumetto 1999, Luzern
JOHANNA ROJOLA

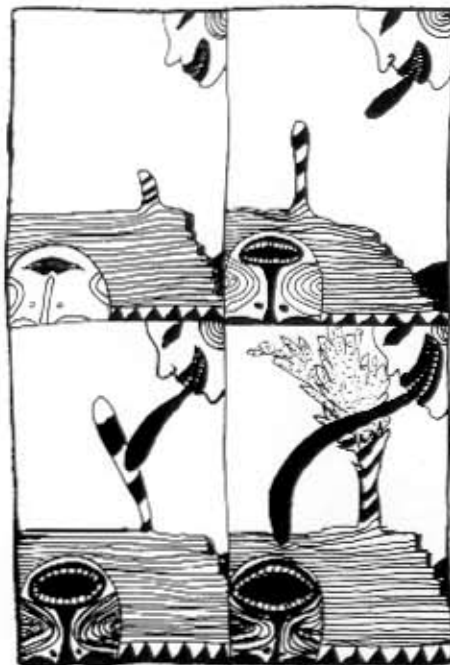
Nyt kun Erlangenin sarjakuvafestivaali järjestetään vain joka toinen vuosi ja Hampurin festivaali on lopetettu kokonaan, Sveitsin Luzernissa aina huhtikuun viimeisenä viikonloppuna järjestettävä Fumetto-sarjakuvafestivaali on noussut saksalaisen kielialueen tärkeimmäksi festivaaliksi. Huomattavaa on, että myös sarjakuvakustantajat ja levittäjät tuntuvat löytäneet Luzernin. Siinäkin mielessä festivaali on astunut isojen saappaisiin. Samalla festivaali tuntuu menettäneen jotain tunnelmastaan: olo alkoi olla kuin millä tahansa Euroopan suuremmalla festivaalilla. Ilmapiiirin muutos saattoi johtua uudesta festivaalipaikasta: vanha vankila Löwengraben oli keskellä muodonmuutosta hotelliksi. Toinen syy voi olla edessä oleva johtajanvaihdos: festivaalia vuodesta 1992 eli alusta saakka johtanut Robi Müller lähtee muihin hommiin.

Tämänvuotisen Fumetton päävieras oli Chris Ware, joka piti paikallisessa taidekoulussa työpajan kuten mm. David Mazzuchelli aiemmin. Waren Acme Novelty Libraryn töitä oli esillä jo jonkin aikaa Eurooppaa risteilleessä sinänsä ihan siistissä ja kiinnostavassa kiertonäyttelyssä.

"sisarfestivaali" esitteli Chris Warea ja Le Dernier Cri'tä vankilaoloissa

Sarjainfo julkaisee seuraavassa numerossa sveitsiläisen toimittajan Christian Gasserin festivaaleilla tekemän haastattelun Chris Waresta. Haastattelussa Chris osoittautuu sarjakuvan klassisen humoristis-pessimistisen koulukunnan edustajaksi ja kertoo mm. että hän vihaa Walt Disneyä ja koko sarjakuva on ymmärretty väärin 1930-luvulta lähtien ja maailma loppuu pian.

Muuten vaan paikalla hengailivat kutsuttuina ja itse itsensä kutsuncina mm. amerikkalaisen Eightballin tekijä Daniel Clowes, Edmond Baudoin, Jean-Christophe Menu, Blex Boelx, Sylvain Victor ja Olivier Marboeuf Ranskasta, Hendrik Dorgarthen, Andreas Michalke ja Phil Saksasta, muutama Stripburger eri puolilta ex-Jugoslaviaa, kosmopoliitti Kati Kovacs ja Raúl Espanjasta. Enemmän tai vähemmän edustavan suomalaisjoukkion muodostivat Napalehden Jenni Rope ja Jussi Karjalainen, allekirjoittanut sekä Sarjainfon taittojoukkue.

Näyttelyiden suhteen oli väli-vuosi, Fumetton mittapuulla: festivaali on tunnettu Euroopan parhaana sarjakuvanäyttelyiden bongauspaikkana niin aiheiden kuin toteutuksen suhteenkin. Millä tahansa muulla festivaalilla yksikin näin hyvä näyttely olisi ollut ihmetyksen aihe. Sarjakuvakilpailun voittajatöitä esittelevä näyttely oli totutun laadukas. Taidemaalari Hans Schäder (1927-1997) oli 60-lukulainen undergroundheppu, joka yhdisteli töissään kuvataidetta ja sarjakuvaa vähän niinkuin vaikka kotoinen Jaakolamme. Lausannelaisen B.ü.L.B.-ryhmän näyttely oli pettymys. Angoulemessakin suitsutusta saanut ryhmä tekee hienonnäköisiä, mutta usein sisällöttömiä lehtiä, silkkipainolla tietenkin. Näyttelyssä he olivat aivan ilmeisesti kangistuneet viimevuotisen M.S.Bastianin kaavoihin. Ihanteet voivat olla lamauttavia.

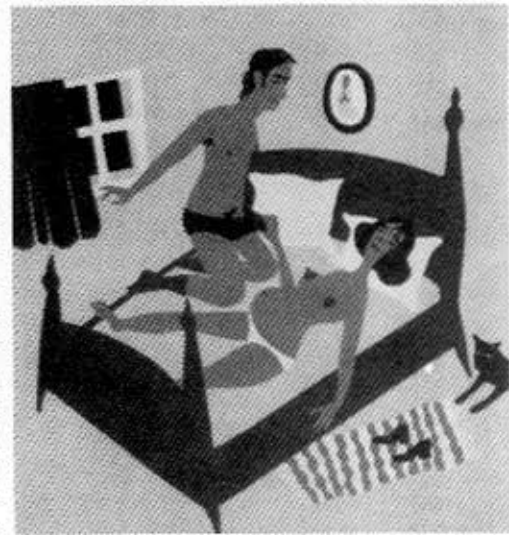
Luzernin Historiallisessa Museossa oli esillä rinnakkain taidokkaita "Scherenschnitt" -paperileikkauksuvia, menneiltä vuosisadoilta ja Anna Sommerin originaaleja. Anna Sommer on kääntänyt uuden sivun töissään: henkeäsalpaavan kaunis Honigmond jatkaa Sommerin tuttuja teemoja, mutta tekniikka on uusi. Tussipullon sijaan Anna on tarttunut saksiiin ja väripapereihin. Arache Coeurin julkaisema tekstitön kirja on painettu scrillä.

Näyttelyistä ehdottomasti kiinnostavin oli elokuussa Helsingin sarjakuvafestivaaleille tulevan marsaillelaisen art brut/sarjakuvaryhmä Le Dernier Crin järjestyttävä kokonaisuus kuvaa, ääntä ja lavasteita. Vanha vankila pienine selleineen oli ihanteellinen esittelypaikka ryhmälle. Näyttely pohjautui ryhmän Canal+:lle tekemän Hôpital Brut-ani-

Hans Schäder:
Aufriß eines abschieds.

Zürichissa, pienessä mukavassa puutalossa sijaitsee sympaattinen Pipifax comix+kaffee. "Tämä on oikeastaan mun olohuone", kertoo itskin sarjakuvia piirtävä Nadine. Takahuoneessa Alex vedostaa omia ja tilaustöitä silkkipainopöydällä. Sarjakuvien lisäksi myydään hyviä levyjä, mainittakoon muodikkaat Finnische Tango ja Aavikko, ja tietenkin kahvia. Kaupan ollessa kiinni sarjakuvia saa ostaa fanzineautomaatista (kuva Jussilta/Jenniltä). Aahh.

Pipifax comix+kaffee, Ankerstrasse 20, 8004 Zürich. Avoimna to 13-20, la 11-16. puh.01-241 5438.

Anna Sommer: Honigmond

maatioelokuvan materiaaliin: lavasteisiin, nukkeihin, piirroksiin, musiikkiin. Raivopäisessä rainassa lyhyet pätkät yli 20 taiteilijan töistä seuraavat toisiaan. Kuvasto on tuttua tavaraa, ei lapsille.

Pakito Bolino, Caroline Sury, Fredox ja Lactitia myös vedostivat scigrafioitaan yleisön edessä. Festivaalilchdessä ja seuraavassa Infossa on ryhmästä tarkempi esittely, mutta malttamattomimmat voivat vierailla ryhmän kotisivuilla www.lederniercri.org

Fumetton linja on edelleen alternativeen kallellaan, mutta sitä mukaa kun akanvirrasta tulee valtavirtaa, "vaihtokustantamot" kasvavat ja ne ovat Luzernissa kaikki: saksankieliset Editon Moderne ja Reprodukt, ranskalaiset L'Association, Amok ja Le Dernier Crin ynnä tukku pienempiä. Fumetto on varteenotettava töidennäyttämispaiikka kotimaan markkinoiden pienuuteen kyllästyneelle sarjakuvataiteilijalle ■

PS. Vain viikko kotiinpaluun jälkeen saimme lukea lehdestä, kuinka tulva-vesti peitti vanhan kaupungin kadut.